



Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium Matyáše Lercha, Brno, Žižkova 55

Žižkova 55, 616 00 Brno

Identifikátor školy: 600 013 626

Termín konání tematické inspekce: 17. – 21. únor 2003

Čj.	133 35/03-05013
Signatura	tl2dw502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Matyáše Lercha, Brno, Žižkova 55 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Podle posledního platného Rozhodnutí MŠMT čj. 26 877/2001-21 ze dne 16. listopadu 2001, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, škola sdružuje:

- Gymnázium Matyáše Lercha (kapacita 860 žáků)
- Školní jídelnu (kapacita 600 jídel)

Seznam realizovaných studijních oborů ve školním roce 2002/2003:

- 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia 4 roky
- 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce (vyučovací jazyk: český a francouzský), denní studium, délka studia 6 roků
- 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, studium denní, délka studia 8 roků

Ve školním roce 2002/2003 navštěvují 28 tříd 852 žáci, z toho 252 se vzdělávají v 9 bilingvních třídách.

Studium česko-francouzské sekce je šestileté a jeho hlavním smyslem je dosažení jak jazykových znalostí, tak kvalitativně nové úrovně vzdělání vzniklé spojením předností francouzského a českého školství.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům čj. 25 568/95-21 pro dvojjazyčné třídy gymnázia ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech: francouzský jazyk a literatura, matematika, zeměpis a chemie ve dvojjazyčných třídách gymnázia ve školním roce 2002/2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z celkového počtu třinácti učitelů, kteří vyučují vybrané předměty (francouzský jazyk a literatura, dějepis, matematika, zeměpis, fyzika a chemie) ve francouzském jazyce, jedenáct splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané právními předpisy. Učitelka dějepisu splňuje pouze podmínku odborné způsobilosti a jeden vyučující má v současné době nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské. Tři z učitelů jsou Francouzi. Čtyři čeští učitelé absolvovali jazykově-metodickou stáž v Paříži. Praktických stáží na francouzských lyceích se zúčastnilo šest vyučujících. Na financování a organizování dalšího vzdělávání učitelů předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce se podílí francouzská strana prostřednictvím Francouzského institutu v Praze.

Koordinační činnosti na česko-francouzské sekci byla pověřena vedoucí předmětové komise francouzského jazyka a literatury. Vymezení její činnosti je shodné s předsedy jiných předmětových komisí, ale nekonkretizuje její povinnosti a pravomoci ve vztahu k česko-

-francouzské sekci. Vytvořený organizační systém neumožňuje vedení školy získávat průběžně informace o výsledcích vzdělávání a výchovy sledovaných předmětů. Ředitel školy využívá předmětové komise jako poradní orgán pouze při zajišťování materiálně-technických podmínek výuky a při kontrole plnění učebních osnov.

Organizace vyučování odpovídá platným právním předpisům.

K ohodnocení náročné práce pedagogických zaměstnanců školy využívá ředitel nenárokovou složku platu. Pro přiznání osobního příplatku jsou ve vnitřním platovém předpisu stanovena kritéria jak pro oblast související s přímou vyučovací povinností, tak nad její rámec i pro oblast mimoškolní činnosti. Hodnocení učitelů, kteří vyučují předmět ve francouzském jazyce v bilingvní sekci gymnázia, není ve vnitřním platovém předpisu samostatně řešeno.

Spolupráce učitelů, kteří vyučují předměty ve francouzském jazyce, je v celé republice koordinována učiteli vybranými Francouzským institutem v Praze. Koordinátoři hrají významnou roli při plánování učiva a při sledování výsledků výchovy a vzdělávání.

Nástroje pro vnitřní a vnější přenos informací byly vytvořeny. Podrobné informace o životě školy je možné nalézt také na webových stránkách internetu a ve školních ročenkách.

V personálních podmínkách výuky předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka probíhá v budově architektonicky velkoryse řešené, která poskytuje pro realizované studijní programy nadstandardní prostorové podmínky. V interiéru i exteriéru školy je dostatek místa i zařízení pro relaxaci žáků i učitelů. Pro výuku žáků bilingvních tříd jsou využívány veškeré prostory budovy. V přízemí je umístěna rozlehlá knihovna s celodenním provozem. Knižní fond obsahuje dostatečné množství odborné, encyklopedické i krásné literatury, učebnic i periodik. K jejímu vybavení patří počítač připojený k Internetu a kopírovací stroj. Je využívána žáky i učiteli.

Žákům prvních dvou ročníků bilingvních tříd gymnázia, kteří plní povinnou školní docházku, jsou bezplatně poskytovány učebnice a učební texty. Financování i dodání učebnic pro žáky vyšších ročníků i učitele předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce je zajištěno zahraničním partnerem prostřednictvím Francouzského institutu v Praze, který zajišťuje a financuje také předplatné časopisů a nákup odborných publikací i beletrie ve francouzském jazyce.

Škola disponuje dostatečným množstvím demonstračních učebních pomůcek, map, obrazového materiálu, vybavenými laboratořemi a odbornými učebnicemi chemie, fyziky a výpočetní techniky. Výuka francouzského jazyka a literatury probíhá v šesti jazykových učebnách.

Materiálně-technické podmínky jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH VYUČOVANÝCH VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE

Realizace studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce

- Kontrolovaný studijní obor souhlasí se vzdělávacím programem uvedeným v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů.
- Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.
- Kontrola naplňování učebních plánů a osnov ze strany vedení školy se uskutečňuje pouze prostřednictvím dotazníků, zpracovaných dvakrát ročně vedoucími předmětových komisí. Vytvořený a realizovaný systém nepřímé kontroly francouzskou stranou je účinný, v dodržování osnov a učebních plánů nebyly zjištěny nedostatky.
- Během studia škola organizuje výměnné studijní pobyty a korespondenční kontakty s partnerskými lycei ve Francii a frankofonních zemích.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu francouzský jazyk a literatura

Všichni učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, stanovené právními předpisy. Čeští učitelé absolvovali praktické stáže na francouzských lyceích.

Rozvržení učiva je rámcově rozpracováno v časových a tematických plánech.

Hospitace se uskutečnily ve všech složkách předmětu. V části jazykové učitelé probírali gramatické učivo výkladovou metodou v rozporu s komunikativním pojetím výuky cizího jazyka. Zařazením poslechu cizojazyčného textu a zvoleným způsobem práce s ním si žáci rozvíjeli receptivní i produktivní dovednosti.

V hodině literatury prováděli žáci pod vedením učitele metodou problémových otázek obsahový, myšlenkový i formální rozbor uměleckého textu. Vyvozovali hlavní znaky stylu autora a nového uměleckého směru. Ve výuce vedené francouzskou učitelkou převažoval výklad života a díla autora nad rozbořením literárních ukázek. Současně nebyly respektovány mezipředmětové vztahy se základy společenských věd a českým jazykem a literaturou.

Ve výuce, v níž byla používána metoda argumentace, byli žáci vedeni při nácviu pravidel rozboru textu odborného nebo literárního k logickému myšlení a ke schopnosti vyjádřit svůj názor.

Motivačně působily vzájemné pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky i průběžné povzbudivé slovní hodnocení jejich výkonů.

Podklady pro klasifikaci získávají učitelé v souladu s francouzskou koncepcí vzdělávání převážně písemnou formou zkoušení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu francouzský jazyk a literatura byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu dějepis

Hospitace byly provedeny u obou vyučujících předmětu, z nichž jedna nemá požadovanou pedagogickou způsobilost. Sledovaná výuka nebyla touto skutečností negativně poznamenána. Naopak její odborné znalosti i perfektní zvládnutí francouzského jazyka přispěly k celkovému vynikajícímu hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání v dějepisu.

K rozšíření znalostí a vědomostí ze světových dějin slouží volitelný seminář vedený francouzským učitelem, který splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti.

V plánování a přípravě učitelů na sledovanou výuku nebyly zjištěny nedostatky.

Předmět je vyučován ve francouzské jazyce s výjimkou českých dějin, které jsou probírány česky ve všech ročnících v kontextu s evropskými a světovými dějinami.

Struktura hodin byla promyšlená, jejich organizace byla dána jednoznačnými pokyny učitelky. Motivačně působilo vlastní zaujetí učitelky pro předmět, odborně a jazykově zvládnutý výklad učiva. Občasnými problémovými otázkami učitelka aktivizovala žáky a nutila je k přemýšlení. Materiální podpora výuky spočívala ve využívání učebnic, map, obrazového materiálu a kopií dobových dokumentů.

Hodina semináře měla činnostní charakter, učivo volně navazovalo na obsah povinné výuky předmětu. Učitel kladl důraz nejen na naukovou složku učiva, ale i na výchovné a emocionální působení na žáky. Vhodně prováděl aktualizaci.

Uplatňovány byly mezipředmětové vztahy se zeměpisem a literaturou.

Učitelé ověřují znalosti a vědomosti žáků rovnoměrně formou ústního i písemného zkoušení.

Průběh sledované výuky byl příznivě ovlivněn vzájemnými vztahy mezi učiteli a žáky, založenými na dodržování dohodnutých pravidel a přirozené autoritě vyučujících.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu dějepis byly vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

Výuka předmětu matematika je zajištěna dvěma vyučujícími, kteří splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti dané vyhláškou. Tato skutečnost se kladně odrazila ve výsledné kvalitě průběhu a výsledků vzdělávání. Skladba úvazků respektuje aprobovanost všech vyučujících.

Přínosem pro vzdělávání v předmětu matematika je zařazení semináře a cvičení z matematiky ve francouzském a českém jazyce do učebního plánu 6. ročníku. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla ve většině případů kvalitní a promyšlená, odpovídala specifickým výukovým cílům.

Vybavení matematiky učebními pomůckami je na velmi dobré úrovni, jejich využití ve výuce bylo zaznamenáno jen ojediněle. Učebnice mají všichni žáci trvale k dispozici.

Vyučující uplatňovali převážně frontální způsob výuky se střídáním činností. Učivo se žáky vyvozovali, dbali na názornost, ponechávali dostatek času na pochopení a procvičování učiva i prostor pro samostatné a aktivní učení. Způsob ověřování porozumění učiva byl promyšlený, otázky byly zpravidla zaměřeny na pochopení vztahů a souvislostí. Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně. Žáci byli vedeni ke spolupráci při kontrole správnosti výsledků i k sebehodnocení. Činnosti byly řízeny srozumitelnými pokyny, sled a výběr informací byly přiměřené náročnosti učiva. V případě potřeby vyučující uplatnili individuální přístup. Pozitiva dále spočívala v častém poskytování zpětné vazby žákům, v práci s chybou, ve vyžadování písemného zdůvodňování postupu při řešení úloh a v rozvoji logického myšlení žáků. Prostor pro uplatnění žákovských názorů a případné alternativní postupy řešení úloh byl vytvořen. Cílený motivační úvod měly pouze některé vyučovací hodiny, motivační funkce hodnocení práce žáků byla využita, průběžné slovní hodnocení výkonu žáků bylo převážně pozitivní, klasifikace vždy zdůvodněná. Vhodné uplatnění mezipředmětových vztahů bylo zaznamenáno jen ojediněle. Jednotvárně vedená výuka bez náležité motivace měla negativní dopad na aktivitu žáků a výslednou efektivitu. Komunikativní dovednosti žáků byly úspěšně rozvíjeny pouze v některých vyučovacích hodinách. Učitelé projevovali dobré verbální schopnosti a k žákům přistupovali vstřícně. Klima ve třídách bylo pracovní, přátelské, žáci nebyli vystavováni stresovým situacím, většina z nich pracovala aktivně. Hlediska psychohygieny

v průběhu výuky byla zpravidla respektována oběma vyučujícími.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu chemie

Obsah a rozsah výuky je v tematických plánech učiva stanoven v souladu s učebními osnovami. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání bylo provedeno na základě hospitační činnosti pouze v hodinách české externí učitelky, francouzský učitel byl v době inspekce nemocen. Dělená výuka chemického cvičení ve 4. a 5. ročníku je vedena v českém jazyce.

Výuku chemie v cizím jazyce zabezpečují učitel francouzské národnosti a externí učitelka. Oba vyučující splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Odborná pracovna chemie, laboratoř, váhova a přípravná svým uspořádáním a moderním technickým vybavením splňují i náročné požadavky kladené na výuku předmětu. Učební pomůcky, laboratorní sklo a chemikálie, kterými škola disponuje, umožňují úspěšnou realizaci vzdělávacího programu.

Organizace vyučování odpovídala stanoveným cílům. Při frontálním způsobu výuky převažovaly aktivity vyučující, společná činnost byla realizována formou občasných řízených rozhovorů, při nichž byly poznatky vyvozovány na základě předchozích znalostí. Učivo bylo předkládáno v logických souvislostech, věcně správně a srozumitelně. Vhodně byla uplatněna technika podporující zapamatování učiva - projekce transparentní fólie. Chyběly však aktivizační metody a formy práce, problémové učení a práce ve skupinách, nebyly využívány další zdroje informací s možností uplatnění produktivních řečových dovedností žáků. Nedostatky byly shledány také v provádění funkční průběžné motivace.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu chemie byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu zeměpis

Výběr učiva je proveden dle osnov, zařazení jednotlivých učebních celků mají učitelé podrobně rozpracováno v tematických časových plánech.

Z hlediska stanovené odborné a pedagogické způsobilosti učitelů jsou personální podmínky pro výuku příznivé.

Materiální zabezpečení výuky umožňuje realizaci vzdělávacího programu. Škola je vybavena dostačujícím množstvím pomůcek, žáci používají vyhovující soubor učebnic. Pro výuku zeměpisu je esteticky a podnětně upravena jedna z kmenových učeben s expozicí nástěnných mapových materiálů a videotechnikou. K dispozici jsou také odborně zaměřené časopisy a publikace.

Volba vyučovacích metod vycházela ze stanovených výukových cílů. Při převládajícím počtu hodin výkladového typu žáci získávali ucelený soubor poznatků, které uplatňovali při práci v zeměpisném semináři. Učivo bylo prezentováno v přiměřeném rozsahu a z hlediska věcné a odborné správnosti vhodně interpretováno. Při výkladu nové učební látky byly řešeny problémové situace s upozorněním na vzájemné vztahy a souvislosti. Kladem bylo využití didaktické techniky. Nižší efektivitou se vyznačovaly vyučovací hodiny, ve kterých převládala slovní projev učitelů a žáci byli postaveni do role pasivních posluchačů, nebylo podporováno aktivní učení a chyběl prostor pro vlastní činnost žáků. V zeměpisném semináři byli žáci vedeni k rozvíjení schopnosti získávat geografické informace s využitím map, grafů, diagramů a prostřednictvím namnožených předloh se učili třídít tyto informace a vyhodnocovat různé druhy materiálů.

Interakce a komunikace byly ve třídách rozdílné, od pasivity a jednoslovných odpovědí až po

souvislé a výstižné vyjadřování myšlenek a účinné rozvíjení řečových dovedností.

Francouzský učitel svým verbálním i neverbálním projevem motivoval žáky, vzbuzoval jejich zájem o předmět a navozoval příznivou pracovní atmosféru.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu zeměpis byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Zjišťování výsledků vzdělávání v předmětech vyučovaných ve francouzském jazyce je prováděno oficiálními i vlastními evaluačními nástroji. Garantem a současně organizátorem oficiálního evaluačního systému je Francouzský institut v Praze.

V souladu s francouzským vzdělávacím systémem převažuje při zjišťování výsledků vzdělávání ve všech předmětech písemná forma zkoušení v podobě testů s bodovým systémem hodnocení.

Termín společných kontrolních prací, které ověřují jak plnění osnov, tak výsledky vzdělávání, je stanoven na schůzce vyučujících daného předmětu už v září. S výsledky i jejich analýzou seznamují určení koordinátoři za jednotlivé předměty Francouzský institut v Praze.

Stěžejní postavení ve zpracovaném systému zjišťování výsledků vzdělávání mají maturitní zkoušky, které jsou na všech česko-francouzských sekcích jednotné.

Vedení školy vede od prvních maturitních zkoušek na česko-francouzské sekci evidenci úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na vysoké školy, která se pohybuje v rozmezí 76–100 %.

Žáci česko-francouzské sekce jsou rovněž úspěšní v soutěžích, olympiádách a prezentaci školy na veřejnosti.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly nadprůměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v posledním rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení souhlasí s údaji ve zřizovací listině.

Rozdíly mezi učebními dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce a učebními dokumenty 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné

Francouzský jazyk a literatura

Výuka předmětu je od třetího ročníku předpokládá zvládnutí jádra slovní zásoby, francouzského systému gramatiky, porozumění mluvenému i písemnému projevu a dovednosti vyjadřovat se ve francouzském jazyce formou ústní i písemnou. Týdenní počet hodin je v prvním ročníku devět a ve druhém deset hodin. Na výuku všech hodin se třídy dělí na polovinu.

Zásadní rozdíl v obsahu i v metodice výuky českého jazyka a literatury a francouzského jazyka a literatury spočívá v tom, že Francouzi nekladou důraz na encyklopedické znalosti žáků, ale na systémové pojetí výuky. Negativem tohoto pojetí je skutečnost, že žáci často ztrácejí pojem o historických souvislostech ve smyslu zařazení literárního díla i autora do konkrétního historického období. Pozitivem je rozvoj logického myšlení a samostatného úsudku, ke kterému žáci dospějí na základě analýzy a syntézy.

Dějepis

Vzhledem k rámcovému zpracování učebních osnov studijních cyklů běžného gymnázia nebyly zjištěny zásadní obsahové rozdíly. Středoškolské učivo je osnovami česko-francouzské sekce rozloženo do pěti roků, zatímco u čtyřletých nebo osmiletých cyklů se učební látka odučí za tři nebo čtyři roky. Daleko více času a pozornosti je ve srovnání s dějepisem běžných tříd věnováno probírání novověku a moderní době. Učivo je vyvozováno na základě rozboru dobových materiálů, studií a analýzou dokumentů. Používané kopie dokumentů spolu s komentářem jsou většinou uvedeny v učebnicích.

Dějepis je jedním z volitelných předmětů písemné maturitní zkoušky, která má formu tříhodinové práce na historické téma z problematiky 20. století s využitím předložených dokumentů.

Matematika

Učební plán francouzských dokumentů stanoví za studium vyšší počet hodin a určuje povinné dělení tříd na výuku.

V celém obsahu učiva francouzských učebních osnov sehrává významnou roli vektorová matematika. Velký důraz je kladen na komplexní čísla a jejich aplikaci v geometrii především při určování množin bodů daných vlastností, při určování úhlu, který svírají vektory a při transformacích v rovině (translace, rotace, stejnolehlost). V tématu o posloupnostech kladou francouzské učební osnovy důraz na posloupnosti zadané rekurentně a jejich využití. Tematický celek Základy diferenciálního a integrálního počtu je ve francouzských osnovách stanoven jako základní učivo oproti učebním osnovám pro běžná gymnázia, kde je tato oblast matematiky zahrnuta jako doporučený rozšiřující tematický celek.

Plánování učiva do jednotlivých ročníků je striktně dáno jako spirálovité, spočívá v neustálém návratu k předchozím poznatkům a pozvolném přidávání nových a konečném samostatném řešení matematických problémů. Tento způsob výuky přispívá k upevnování vědomostí a dovedností. Žáci jsou vedeni ke zvládnutí rozsáhlejších a komplexnějších úloh.

Žáci skládají povinnou písemnou maturitní zkoušku z matematiky. Mají možnost si volit ústní formu zkoušky ve francouzském, nebo českém jazyce.

Zeměpis

Pro výuku zeměpisu v šestiletém dvojjazyčném studiu je stanovena dvouhodinová týdenní dotace. Výuka předmětu ve francouzském jazyce probíhá od 3. ročníku. Pouze učivo zeměpis České republiky je v 5. ročníku vyučováno v českém jazyce. Učební osnovy pro zeměpis jsou koncipovány s cílem možné diferenciaci v obsahu i rozsahu výuky. Jejich porovnáním s učebními osnovami, kterými se řídí výuka v běžných třídách 5. - 8. ročníku osmiletého studia, bylo zjištěno, že české a francouzské učební osnovy svým obsahem rámcově korespondují. Poznávání regionů Evropy a světa je ve francouzských učebních osnovách interpretováno v hlubších vztazích ke konkrétním zemím.

Chemie

Žáci šestiletého dvojjazyčného studia jsou stejně jako žáci běžných tříd osmiletého studia seznamováni na vyšší úrovni se základy obecné, anorganické a organické chemie, s chemií přírodních a makromolekulárních látek. Učební osnovy obou typů škol se liší pouze odlišným řazením probíraných témat. Některé učební celky jsou ve dvojjazyčných třídách v jednotlivých ročnících zařazovány opakovaně, s cílem postupného rozšiřování, prohlubování a procvičování

učiva. V používaných francouzských učebnicích je výrazně preferováno využití chemických látek z medicijního hlediska, francouzské pojetí výuky vede k hlubší analýze odborného textu a komplexnějšímu řešení problémů. Více času je věnováno praktickým činnostem v rámci laboratorních cvičení. V učebním plánu je ve 3. - 5. ročníku dvojjazyčného studia posílena týdenní časová dotace o jednu vyučovací hodinu.

Maturitní zkoušky

Maturitní zkoušky jsou rozloženy do dvou posledních ročníků. V pátém ročníku konají žáci písemnou i ústní maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury a francouzského jazyka a literatury. V šestém ročníku skládají maturitní zkoušku z pěti předmětů, z toho tři písemné maturitní zkoušky ve francouzském jazyce. Povinným předmětem této části je matematika. Forma maturitní zkoušky z dalších dvou předmětů je ústní a probíhá způsobem obvyklým na českých středních školách. Maturitní zkouška z francouzského jazyka a literatury je rovnocenná státní všeobecné jazykové zkoušce konané na státních jazykových školách.

Ve školním roce 2001/2002 probíhaly maturitní zkoušky v souladu s „Rozhodnutím MŠMT ČR dle § 58 písm. a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů, o experimentálním ověřování konání maturitních zkoušek ve třídách gymnázií s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce“.

Škola zasílá každoročně „Vyhodnocení maturitních zkoušek ve dvojjazyčných třídách gymnázia“ Výzkumnému ústavu pedagogickému Praha. Dosud nebyla seznámena s výsledky zpracování.

Normativ na žáka dvojjazyčné třídy

Ze státního rozpočtu byly prostřednictvím zřizovatele pro rok 2002 škole přiděleny finanční prostředky na přímé náklady na vzdělání. Z rozpočtu kraje byly škole poskytnuty i finanční prostředky na nepřímé náklady, státní kontrole prováděné ČŠI však nepodléhají a z toho důvodu nebyly zohledněny v prováděných propočtech normativu na žáka dvojjazyčné třídy. Navržený schválený rozpočet byl škole předložen ve struktuře jednotlivých normativních kategorií gymnázia na:

- celkový počet 217 žáků (v tom 93 žáci bilingvních tříd) kategorie C1 nižšího stupně víceletého gymnázia,
- celkový počet 391 žák (v tom 210 žáků bilingvních tříd) kategorie D1 vyššího stupně víceletého gymnázia (tj. poslední čtyři ročníky víceletého gymnázia),
- počet 248 žáků kategorie E1 čtyřletého gymnázia,
- počet 303 žáci bilingvních tříd gymnázia byly škole přiděleny finanční prostředky v rámci normativně stanoveného příplatku, který zahrnoval pouze mzdového prostředky včetně zákonných odvodů na zdravotní a sociální pojištění na navýšený pracovní úvazek 1,15 přepočteného pedagogického pracovníka.

Podoba rozpisu rozpočtu dle normativních kategorií gymnázia byla použita pouze pro návrh schváleného rozpočtu. Zřizovatel následně potvrdil schválený rozpočet přímých nákladů na vzdělání rozpracovaný až na jednotlivé položky rozpočtové skladby. V průběhu roku 2002 docházelo v rámci rozpočtových úprav k posílení finančních prostředků. Ty však již nebyly zřizovatelem podrobně rozepisovány na jednotlivé studijní obory. Škola obdržela rozpis pouze v sumární částce, a nebylo proto možné přesně stanovit, jaká část připadla česko-francouzské sekci gymnázia. Při propočtu normativu na žáka bilingvní třídy gymnázia byly použity údaje o počtech žáků školy dle jednotlivých studijních oborů gymnázia uvedených v zahajovacích

výkazech Škol (MŠMT) V 7-01 k 5. říjnu 2001 a k 30. září 2002 a dále finanční částky schváleného a konečného rozpočtu přímých nákladů na vzdělání v roce 2002. Přidělený normativ na jednoho žáka bilingvní sekce gymnázia byl propočten ve výši 25.382,- Kč. Ve srovnání s celorepublikovým normativem je přidělený normativ na žáka vyšší, neodráží však skutečné potřeby česko-francouzské sekce gymnázia. Zvýšená finanční náročnost tohoto studijního oboru se promítá především v nárůstu potřeby mzdových prostředků v souvislosti s personálním zabezpečením vyššího počtu dělených hodin vyučovaných ve francouzském jazyce. Vyšší finanční náročnost se projevuje i v oblasti ostatních neinvestičních výdajů školy. Jedná se především o zajištění kvalitního materiálního zázemí pro výuku ve francouzském jazyce, o finanční zabezpečení výměnných pobytů studentů a učitelů na základě mezinárodních smluv o frankofonních sekcích, dále pracovních cest učitelů v rámci celorepublikově pořádaných akcí česko-francouzských sekcí gymnázií (semináře, schůze sekce, společné opravy maturitních písemných prací aj.). Finanční náročnost se promítá i do nákladů na spotřebu běžného materiálu v důsledku zvýšených požadavků na kopírování cizojazyčných učebních textů a do zvýšených nákladů na telekomunikační služby (telefony, faxové zprávy do Francie).

Vyhodnocení dotazníků pro žáky

V průběhu inspekční činnosti byly vybraným žákům 3. – 6. ročníků rozdané dotazníky, v nichž hodnotí svou školu. Návratnost rozdaných žákovských dotazníků byla 98 %. Vzdělávací program školy splnil očekávání 50 % žáků. Všichni dotazovaní žáci školy hodnotili jako vynikající materiálně-technické podmínky, 90 % se kladně vyjádřilo k využívání učebních pomůcek a didaktické techniky při výuce. Většina dotázaných žáků se domnívá, že ústní a písemné zkoušení je náročné. Pozitivně hodnotili informační systém, výhrady měli k výuce některých hodin vedených ve francouzském jazyce, zejména k předmětu chemie.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje čj. 16/83 z 21. června 2001
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 26 877/2001-21 ze dne 16. listopadu 2001, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zřízení a školských zařízení
3. Učební dokumenty studijního oboru 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce ze dne 28. listopadu 1995 čj. 25 568/95-21
4. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem
5. Třídní knihy dvojjazyčných tříd za školní rok 2002/2003
6. Třídní výkazy dvojjazyčných tříd
7. Školní řád na školní rok 2002/2003
8. Organizační řád na školní rok 2002/2003
9. Plán práce na školní rok 2002/2003
10. Písemné maturitní zkoušky pro česko-francouzské třídy z francouzského jazyka a literatury, dějepisu, matematiky, chemie a zeměpisu ve školním roce 2001/2002
11. Protokol o 1. části maturitní zkoušky pro třídy gymnázií s výukou vybraných předmětů ve francouzském jazyce ve školním roce 2001/2002
12. Rozvrh hodin tříd a učitelů na školní rok 2002/2003

13. Záznamy z jednání pedagogické rady
14. Tematické plány učiva sledovaných předmětů na školní rok 2002/2003
15. Dotazníky pro žáky
16. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání učitelů vybraných předmětů ve francouzském jazyce
17. Statistické výkazy Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu, střední odborné škole, konzervatoři k 5. říjnu 2001 a 30. září 2002
18. Informace o výši příspěvku na přímé náklady na rok 2002 (schválený rozpočet a jeho úpravy v průběhu roku 2002)
19. Vnitřní mzdový předpis platný v kontrolovaném období
20. Seznam učitelů česko-francouzské sekce 2002/2003 a jejich aktuální úvazky
21. Evidence učebních pomůcek česko-francouzské sekce pro předměty vyučované ve francouzském jazyce

ZÁVĚR

V personálních podmínkách výuky předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce byly zjištěny dílčí nedostatky, které však zásadním způsobem neovlivnily kvalitu výuky.

Materiálně-technické podmínky jsou příkladné a umožňují v plném rozsahu výuku předmětů vyučovaných ve francouzském jazyce.

Učební dokumenty kontrolovaného vzdělávacího programu byly dodrženy. V kvalitě výuky sledovaných předmětů převažovala pozitivita nad negativy. Použité metody a formy práce ve sledované výuce měly kvalitativně rozdílnou úroveň. Většinou však respektovaly charakter učiva a didaktické zásady, nedostatky byly shledány v uplatňování mezipředmětových vztahů a v málo účinné průběžné motivaci žáků. Učitelé a žáci se úspěšně vyrovnávali se zvýšenými nároky kladenými na výuku předmětů v cizím jazyce.

Finanční nároky na zabezpečení výuky v bilingvních třídách gymnázia vyplývají především z potřeby většího objemu mzdových prostředků v důsledku vyššího počtu dělených hodin vyučovaných ve francouzském jazyce. Mimo zvýšené nároky ve mzdové oblasti se finanční náročnost promítá i do oblasti ostatních neinvestičních výdajů a souvisí s pořizováním učebnic, učebních pomůcek, s výdaji na cestovné, další vzdělávání pedagogických pracovníků aj. V souvislosti s uváděnými skutečnostmi je současná výše finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nedostačující.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Dagmar Raisová	Mgr. Dagmar Raisová v. r.
Členové týmu	Mgr. Zdeněk Krejčířík	Mgr. Zdeněk Krejčířík v. r.
	Mgr. Viktor Verner	Mgr. Viktor Verner v. r.

Kontrolní pracovnice

Ing. Renata Skutková
Ing. Eva Stachová

V Prostějově dne 3. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. duben 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu
Titul, jméno a příjmení **Podpis**

Petr Kovač

Petr Kovač v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-04-30	133 99/03-05013
Zřizovatel	2003-04-30	133 100/03-0513

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.